

Onderzoek haalbaarheid kleinschalige zonne-energie

Regio Gooi en Vechtstreek, gemeente Blaricum en Wijdmeren

12 juli 2022

Verantwoording

Titel	Onderzoek haalbaarheid kleinschalige zonne-energie
Opdrachtgever	Provincie Noord-Holland
Projectleider	Joost de Jong
Auteur(s)	Sander Elverdink, Yasmin Hall, Johnny Boers (allen TAUW), Renee van der West (Decisio)
Tweede lezer	Joost de Jong
Projectnummer	1284592
Aantal pagina's	44
Datum	12 juli 2022
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

Inleiding	5
Kleinschalige zonne-energie in Gooi en Vechtstreek	5
Leeswijzer	5
Deel 1: Gemeente Blaricum.....	6
1 Ruimtelijke haalbaarheid 't Harde.....	7
1.1 Ruimtelijke impact	9
1.1.1 Omgevingsverordening NH 2022, provincie Noord-Holland	9
1.1.2 Kleinschalige duurzame energie in Gooi en Vechtstreek: een verkenning van ontwerpmogelijkheden voor lokale opwekking, Participatiecoalitie Noord-Holland	10
1.1.3 Bestemmingsplan.....	11
1.2 Ecologische impact	12
1.2.1 Inleiding.....	12
1.2.2 Omgevingsverordening	12
1.2.3 Methode toetsing.....	12
1.2.4 Toetsing groot openbaar belang	13
1.2.5 Toetsing ontbreken reële alternatieven.....	13
1.2.6 Toetsing Wezenlijke kenmerken en waarden	13
1.2.7 Compensatie	16
1.2.8 Conclusie	16
1.3 Landschappelijke impact.....	17
1.3.1 Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) in relatie tot NNN	17
1.3.2 Kwaliteitsimpuls Zonneparken: inpassing van zonneparken in het Noord-Hollandse landschap	22
1.4 Lokaal eigendom.....	25
1.5 Conclusie ruimtelijke haalbaarheid	25
2 Financiële haalbaarheid 't Harde.....	27
3 Conclusies en aanbevelingen.....	33
Deel 2: Gemeente Wijdereen	34
4 Ruimtelijke haalbaarheid Andromeda / HollandMenCamp.....	35
4.1 Ruimtelijke impact	36
4.1.1 Omgevingsverordening NH 2022, provincie Noord-Holland	36

4.1.2	Bestemmingsplan.....	38
4.2	Ecologische impact	38
4.3	Landschappelijke impact.....	39
4.3.1	Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL), provincie Noord-Holland	39
4.3.2	Kwaliteitsimpuls Zonneparken: inpassing van zonneparken in het Noord-Hollandse landschap	41
4.4	Conclusie ruimtelijke haalbaarheid	42
5	Proces omgevingsvergunning	43
	Bijlage 1: Stappenplan omgevingsvergunning	44

Inleiding

Kleinschalige zonne-energie in Gooi en Vechtstreek

De regio Gooi en Vechtstreek heeft de ambitie om de opwekking van duurzame elektriciteit te vergroten. Het inpassen van deze opwekking is een uitdaging, omdat de regio zich kenmerkt door het cultuur- en natuurlandschap in het buitengebied en de hoge stedenbouwkundige, architectonische en monumentale waarden binnen de kernen. Naast enkele grootschalige locaties voor zonne-energie in de regio zijn, wordt er voornamelijk gekeken naar de opwekking van kleinschalige zonne-energie. In de gemeente Blaricum is, naar aanleiding van een rapport van de Participatiecoalitie Noord-Holland¹, zoekgebied 't Harde aangewezen als mogelijke opwekkingslocatie. In de gemeente Wijdmeren speelt een concreet initiatief op het terrein van Andromeda/HollandMenCamp. Beide gemeenten wensen onderzoek naar de ruimtelijke haalbaarheid van de twee locaties. Voor zoekgebied 't Harde is ook de financiële haalbaarheid onderzocht. In dit rapport is de haalbaarheid in kaart gebracht voor kleinschalige zonne-energie in de regio Gooi en Vechtstreek en specifiek voor de genoemde locaties.

Leeswijzer

Het rapport bestaat uit twee delen. Het eerste deel zoomt in op de gemeente Blaricum en het tweede deel op de gemeente Wijdmeren. In deel 1 onderzoeken we allereerst de [ruimtelijke haalbaarheid](#) van zoekgebied 't Harde. Hierbij gaan we specifiek in op de ruimtelijke, ecologische en landschappelijke impact van het initiatief. Vervolgens toetsen we in hoofdstuk 2 de [financiële haalbaarheid](#) met een globale kosteninschatting. We sluiten deel 1 af met algemene [conclusies en aanbevelingen](#).

In deel 2 toetsen we eerst de ruimtelijke haalbaarheid van het initiatief [Andromeda/HollandMenCamp](#). Vervolgens geven we algemeen advies voor kleinschalige zonne-energie initiatieven in de gemeente Wijdmeren, voor wat betreft de maatregelen die een initiatiefnemer moet treffen om te komen tot een [omgevingsvergunning](#).

¹ <https://www.regioqv.nl/wp-content/uploads/2021/09/MD-4c-rapport-Verkenning-kleinschalige-duurzame-energie-Gooi-en-Vechtstreek-1.pdf>

Deel 1: Gemeente Blaricum

Gemeente
Blaricum

1 Ruimtelijke haalbaarheid 't Harde

De ruimtelijke haalbaarheid van zoekgebied 't Harde bepalen we aan de hand van een toets aan relevante beleidskaders. Hierbij maken we onderscheid in ruimtelijke impact, ecologische impact en landschappelijke impact. Op basis daarvan concluderen we wat de ruimtelijke haalbaarheid van het initiatief is.

Figuur 1.1 toont plangebied 't Harde. Het plangebied is in het eerder genoemde rapport van de Participatiecoalitie Noord-Holland aangewezen als zoekgebied voor kleinschalige zonne-energie. 't Harde is een natuurgebied tussen Huizen en Blaricum. Het gebied dient als groene buffer tussen deze twee bebouwde kernen, die elk zijn ingepast met groene randen en dus weinig zichtbaar zijn. Er is een aantal kwaliteitsverbeteringen voorzien voor het gebied, waaronder de verplaatsing van een parkeerplaats en het aanbrengen van een talud. Zowel de parkeerplaats als het talud worden voorzien van zonnepanelen. De totale opbrengst wordt geschat op 821 zonnepanelen met een vermogen van 181 MW.

Figuur 1.1 Zoekgebied 't Harde

Figuur 1.2 Beschrijving zoekgebied uit rapport Participatiecoalitie Noord-Holland

Figuur 1.3 Luchtfoto zoekgebied (2021)

1.1 Ruimtelijke impact

1.1.1 Omgevingsverordening NH 2022, provincie Noord-Holland

In de Omgevingsverordening NH 2022 heeft de provincie Noord-Holland regels opgenomen over de opwekking van zonne-energie. Hoewel de NH 2022 nog niet officieel is vastgesteld, hanteren we dit document in plaats van de NH 2020, omdat laatstgenoemde niet is afgestemd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en omdat het substantieel minder ruimte biedt voor gemeenten. Een belangrijk verschil ten opzichte van de NH 2020 is dat binnen de NH 2022 zonneparken in landelijk gebied niet alleen met een vergunning, maar ook via omgevingsplannen van de gemeente kunnen worden gerealiseerd. Gemeenten krijgen hiermee dus meer bewegingsruimte om te bepalen waar in hun gebied ruimte is voor wind- en zonne-energie.

De regels in deze paragraaf gelden alleen voor zonneparken in het landelijk gebied. Tevens gelden deze regels niet voor locaties die in gebruik zijn als infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer. Hier vallen onder andere parkeerterreinen en bermen ook onder. Daarnaast stelt de NH 2022 eisen aan de omvang van het zonnepark (vanaf 5 hectare), maar omdat 't Harde kleinschalige zonne-energie betreft, zijn die eisen hier niet aan de orde.

Ten eerste stelt de omgevingsverordening dat zonneparken tijdelijk zijn. Zonneparken zijn alleen mogelijk voor een periode van maximaal 25 jaar, waarna de bestaande toestand van de locatie weer moet worden hersteld. Om de locatie ook daadwerkelijk weer in ere te herstellen, moet de initiatiefnemer financiële zekerheid kunnen geven. De borging vindt plaats via een regel in het omgevingsplan of via een voorschrift aan een omgevingsvergunning. Qua locatie en inpassing moet een opstelling voor zonne-energie minimaal aan één zijde grenzen aan Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) of een dorpslint. Daarnaast mag de hoogte van een opstelling niet meer bedragen dan 1,50 meter gemeten vanaf het gemiddelde straatpeil van de omliggende openbare wegen. Van deze hoogte mag worden afgeweken als de opstelling bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit of anderszins meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. In dat geval dient in een omgevingsplan nadrukkelijk onderbouwd te worden waarom de hoogteafwijking noodzakelijk is voor de beoogde functie en waarom deze een substantiële meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. In hoeverre deze meerwaarde wordt gerealiseerd is maatwerk. De brochure Kwaliteitsimpuls Zonneparken (zie paragraaf 1.3.2) biedt hier praktische handvatten voor. Zo kan een grotere hoogte bijvoorbeeld nuttig zijn voor het verbeteren van de grondkwaliteit en daarmee het bevorderen van biodiversiteit. Daarnaast stelt de NH 2022 dat de bodem onder de opstelling niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch moet worden ingericht en beheerd. Ook moeten de terreinafscherming en rand van de opstelling voor zonne-energie passend zijn in de omgeving en moeten ze zoveel mogelijk ecologisch worden ingericht en beheerd. Tot slot moet de afstand tussen de opstelling en woonbebouwing minimaal 50 meter zijn en mag het initiatief niet grenzen aan een bestaand zonnepark.

In hoeverre bovenstaande regels gelden voor 't Harde is sterk afhankelijk van de vraag of het initiatief gerekend kan worden onder de functie infrastructuur. In dat geval gelden een aantal regels uit de NH 2022 namelijk niet. Echter, alleen als zonnepanelen bedoeld zijn voor bijvoorbeeld de energiebehoefte van een laadpaal, dan past het binnen de bestemming verkeer. Omdat er significant meer opwekking is dan dat er verbruikt zal worden op deze locatie met laadpalen, gelden de regels van het NH 2022 wel. Het initiatief moet dus aan één zijde grenzen aan BSG, maar moet het minimaal 50 meter verwijderd zijn van woonbebouwing. Omdat de eerste rij zonnepanelen in de schets op circa 50 meter zijn gesitueerd, wordt aan deze beide eisen voldaan. In de daadwerkelijke uitwerking van het initiatief is het wel zaak om rekening te blijven houden met deze afstanden. Ook belangrijk voor de uitwerking is de tijdelijkheid van het zonnepark (25 jaar) en dat de hoogte niet meer mag bedragen dan 1,50 meter gemeten vanaf het gemiddelde straatpeil van de omliggende openbare wegen. Indien hiervan wordt afgeweken, moet de initiatiefnemer motiveren dat de opstelling bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit of anderszins meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. De uitwerking van de twee regels over verharding van bodem en terreinafscherming en rand van het zonnepark worden behandeld in respectievelijk paragraaf 1.2 en 1.3.

Bovenstaande betreft de toetsing aan de NH 2022. Indien een initiatiefnemer eerder dan de vaststelling van de verordening (ten tijde van de inwerkingtreding Omgevingswet) een vergunning aanvraagt, dan gelden de regels van de NH 2020. Het enige verschil is dat het initiatief dan alleen met een omgevingsvergunning kan worden gerealiseerd en nog niet binnen het omgevingsplan. Alle overige, bovenstaande regels zijn dan nog steeds van toepassing.

1.1.2 Kleinschalige duurzame energie in Gooi en Vechtstreek: een verkenning van ontwerp mogelijkheden voor lokale opwekking, Participatiecoalitie Noord-Holland

In dit rapport heeft de Participatiecoalitie Noord-Holland ontwerpprincipes gedefinieerd voor de opwekking van kleinschalige duurzame energie. In totaal zijn er 7 ontwerpprincipes, die er aan bijdragen dat zonneparken goed worden ingepast en dat koppelkansen worden benut:

- Een initiatief dient te passen binnen de schaal van het landschap. Gebieden met een open karakter kunnen meer zonnepanelen verdragen dan bijvoorbeeld een kleinschalige uitloper van de stuwwal zoals 't Harde
- Een initiatief moet aansluiten bij het landschapstype. Dit betekent onder andere dat gebiedseigen beplanting en beeldbepalende structuren van beplanting van het eigen landschap worden gebruikt
- Een opstelling voor zonne-energie moet leiden tot een kwaliteitsverbetering van andere functies, zoals versterking van natuurwaarden of recreatieve toepassingen
- Middels goede landschappelijke inpassing dient een initiatief te leiden tot een toename van biodiversiteit
- De randen van zonopstellingen moeten goed worden 'ingepakt', zodat de opstelling en bijbehorende bouwwerken onderdeel worden van het landschap of aan het zicht worden onttrokken

- Om de bodemkwaliteit te borgen, dient er voldoende ruimte te worden gelaten tussen rijen zonnepanelen. Een richtlijn voor voldoende afstand is minimaal 2 meter
- Lokaal eigendom is het uitgangspunt. Kleinschalige projecten zijn bij uitstek geschikt om vóór en dóór de omgeving te ontwikkelen

Hoewel de ontwerpprincipes geen harde regels uit de Omgevingsverordening NH2022 betreffen, kunnen ze er wel aan bijdragen dat een initiatief de natuur- en landschapswaarden van het gebied respecteert. Deze natuur- en landschapswaarden komen terug in paragraaf 1.2 en 1.3, waarna we in paragraaf 1.4 behandelen in hoeverre de ontwerpprincipes van de Participatiecoalitie kunnen bijdragen aan het borgen van natuur- en landschapswaarden.

1.1.3 Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan worden de gebruiks- en de bouwmogelijkheden vastgelegd voor een gebied. Hoewel het onder de Omgevingsverordening NH 2022 en de Omgevingswet straks ook mogelijk is voor de gemeente om zonneparken toe te staan via het omgevingsplan, is het voorlopig nog noodzakelijk om dit via het bestemmingsplan te doen. In elk geval tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting) per 1 januari 2023, maar ook dan kan het nog even duren voordat de gemeente haar omgevingsplan heeft vastgesteld. Om die reden toetsen we 't Harde in dit rapport vooralsnog alleen aan het vigerende bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan heeft 't Harde de enkelbestemming 'agrarisch met waarden – Meent'. Daarnaast heeft het gebied ook een dubbelbestemming, namelijk 'waarde – archeologie 3'. De enkelbestemming biedt geen mogelijkheden voor de opwekking van zonne-energie. Om die reden moet met een omgevingsvergunning een afwijking van het bestemmingsplan worden aangevraagd. Los van deze afwijking moet de initiatiefnemer rekening houden met de waarden die de enkel- en dubbelbestemming borgen. Conform de enkelbestemming moet een opstelling voor zonne-energie het behoud, herstel en ontwikkeling van de in dit gebied voorkomende landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden, zoals deze tot uitdrukking komen in de ter plaatse vanouds aanwezige meentgronden en de aanwezige ecologische hoofdstructuur, borgen. Conform de dubbelbestemming is het voor een afwijking via een omgevingsvergunning nodig dat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het betrokken terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord, in voldoende mate is vastgesteld. Uit het rapport moet blijken dat er geen archeologische waarden zijn te verwachten of kunnen worden geschaad, of dat de schade van bouwactiviteiten zoveel mogelijk wordt beperkt door het treffen van maatregelen waardoor archeologische resten in de bodem worden behouden.

Kort samengevat is een afwijking op bestemmingswijziging via een omgevingsvergunning nodig en dient een opstelling voor zonne-energie de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden te borgen. Ook moeten de archeologische waarden van het gebied zoveel mogelijk worden behouden.

1.2 Ecologische impact

1.2.1 Inleiding

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) is een netwerk van natuurgebieden waarmee de biodiversiteit wordt behouden en versterkt. De NNN is planologisch beschermd via de Wet ruimtelijke ordening (Wro). In het NNN geldt het 'nee, tenzij' - principe. Daarnaast beperkt het beschermingsregime zich wel tot het Natuurnetwerk zelf. Externe werking is niet van toepassing, omdat dit niet opgenomen is in de Provinciale Omgevingsverordening. Het realiseren van een zonnepark is in strijd met het vigerende bestemmingsplan. Een toetsing aan het NNN is daarom noodzakelijk.

1.2.2 Omgevingsverordening

De Omgevingsverordening NH2020 is de provinciale uitwerking van de Wet ruimtelijke ordening en geeft uitvoering aan het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). In dit beleid is het NNN geborgd (Omgevingsverordening 2020, Artikel 6.43). Hierin staat:

1. Het ruimtelijk plan maakt geen nieuwe activiteiten mogelijk die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een vermindering van het oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland of de natuurverbindingen, of van de samenhang tussen die gebieden
2. In afwijking van het vierde lid kan het ruimtelijk plan nieuwe activiteiten mogelijk maken, indien:
 - a) Er sprake is van een groot openbaar belang
 - b) Er geen reële alternatieven zijn; en
 - c) Ee negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd

Tot slot moet er conform de omgevingsverordening rekening gehouden worden met de vereiste dat de bodem onder de opstelling niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch moet worden ingericht en beheerd. Het is aan de initiatiefnemer om hier in de uitwerking van het initiatief invulling aan te geven.

1.2.3 Methode toetsing

De te toetsen onderdelen zijn:

- Is er sprake van groot openbaar belang?
- Ontbreken reële alternatieven?
- Is er een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden, te weten:
 - Oppervlakte en samenhang van het NNN
 - Natuurwaarden
 - Abiotische en ruimtelijke factoren
 - Vervangbaarheid

1.2.4 Toetsing groot openbaar belang

De regio Gooi en Vechtstreek en de gemeente Blaricum specifiek hebben de ambitie om de opwekking van duurzame elektriciteit te vergroten. In de Regionale Energiestrategie (RES) staat het ambitieniveau centraal: in de regio Noord-Holland Zuid wordt er toegewerkt naar een doelstelling van 2,7 TWh duurzame elektriciteit in 2030. Het inpassen van deze opwekking is een uitdaging, omdat de regio zich kenmerkt door het cultuur- en natuurlandschap in het buitengebied en de hoge stedenbouwkundige, architectonische en monumentale waarden binnen de kernen. Om die reden kijkt men vooral naar de mogelijkheden voor kleinschalige zonne-energie. Het opwekken van duurzame elektriciteit is met het oog op het Klimaatakkoord van groot openbaar belang.

1.2.5 Toetsing ontbreken reële alternatieven

Het initiatief in op de locatie 't Harde is één van vier voorgestelde casussen in het rapport van de Participatiecoalitie Noord-Holland². Deze vier casussen zijn gekozen op basis van verschillende criteria, waaronder de mogelijkheid tot het verbeteren van kwaliteit van landschap en natuur. Er zijn mogelijk reële alternatieven waar geen sprake is van aantasting van het NNN, zoals de casus Park Meentweide uit het rapport van Participatiecoalitie. Om aan de landelijke doelstelling van duurzame energieopwekking te voldoen, moeten er echter meerdere kleinschalige locaties gerealiseerd worden. Er kan daarom gesteld worden dat, vanwege de noodzaak tot meerdere benodigde locaties, reële alternatieven ontbreken.

1.2.6 Toetsing Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden zoals die zijn opgenomen in de Omgevingsverordening worden in onderstaande paragrafen aan de hand van vier aspecten beschreven. Elke paragraaf sluit af met een conclusie wat de ontwikkeling voor effect heeft op de wezenlijke kenmerken en waarden.

Oppervlakte en samenhang NNN

Het plangebied is gelegen in het NNN-gebied Gooi Noord (A17), wat in totaal een oppervlak heeft van 1.176 hectare. Omdat er sprake is van het aanleggen van een zonnepark zal er oppervlakte van het NNN verloren gaan. In de worstcasebenadering wordt er circa 1,5 ha grasland bedekt met zonnepanelen, of een kiosk. Hierdoor fungeert het plangebied mogelijk niet meer (optimaal) als onderdeel van het NNN.

² <https://www.regioqv.nl/wp-content/uploads/2021/09/MD-4c-rapport-Verkenning-kleinschalige-duurzame-energie-Gooi-en-Vechtstreek-1.pdf>

De gronden ten noorden en ten westen van het plangebied zijn ook aangewezen als NNN. In de overige windrichtingen is er op een afstand groter dan een kilometer pas weer sprake van het NNN, en deze gebieden worden door stadskernen of snelwegen van het plangebied gescheiden. Omdat er enkel aan de randen van 't Harde zonnepanelen geplaatst zullen worden, is er geen sprake van aantasting van de functionele samenhang van het NNN. Er is nog voldoende ruimte binnen het NNN dat ten opzichte van de huidige situatie onaangetast blijft, waardoor soorten kunnen blijven migreren. Omdat er echter wel sprake is van oppervlakteverlies van het NNN, zal er compensatie plaats moeten vinden.

Natuurwaarden

In het natuurbeheerplan en de omgevingsverordening is het plangebied opgenomen als beheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Dit is ook het geambieerde beheertype voor het plangebied. Naast het beheertype is ook de kernkwaliteit 'Stuwwal met afwisselend bos- en heidellandschap' waarschijnlijk van toepassing op het plangebied. De aangrenzende voormalige zanderij Groeve Oostermeent is een typisch onderdeel van dit landschap, waar bossen worden afgewisseld met open heidevelden en zanderijen. Het plangebied lijkt echter niet aan de omschrijving van de kernkwaliteit te voldoen. Zo worden enkel beheertypen zoals heiden, bossen of schrale graslanden verwacht. Het aanwezige en geambieerde beheertype in het plangebied wordt niet genoemd als een onderdeel van deze kernkwaliteit. Ook de planten- en diersoorten die onderdeel zijn van de kernkwaliteit 'Stuwwal met afwisselend bos- en heidellandschap' worden niet verwacht op (matig) voedselrijke graslanden. Het is mogelijk dat het plangebied door flora- en fauna gebruikt wordt die vaak voorkomen op (matig) voedselrijke graslanden, maar door het huidige gebruik is het onwaarschijnlijk dat het plangebied essentieel leefgebied betreft. Het is een drukbezochte uitlaatplaats, waar honden veelvuldig loslopen. Ook is het gelegen naast een weg, en vindt er opslag van kuilgras plaats. De beoogde locaties van de zonnepanelen hebben dus al een beperkte natuurwaarde.

De meest essentiële rol van het plangebied als onderdeel van het NNN is dat het dient als buffer voor de omliggende gebieden met een hogere natuurwaarden. Deze buffercapaciteit wordt niet aangetast door de beoogde ontwikkeling. Daarnaast worden er, gelijktijdig met de aanleg van de zonnepanelen, enkele kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd. Voorgestelde kwaliteitsverbeteringen zijn onder andere het verplaatsen van de parkeerplaats naar een locatie dicht bij de woonwijk, en het aanbrengen van een talud langs de Burgemeester Le Coultredreef, waardoor de opslag van kuilgras aan het zicht onttrokken wordt. Op dit talud worden zowel bosjes als een deel van de zonnepanelen gerealiseerd. Door de bosjes krijgt het gebied een landschappelijk kader en liggen de zonnepanelen minder in het zicht. Aan de randen van het gebied worden extra bosjes geplaatst, die mogelijk als aanvullende bescherming voor kleine zoogdieren en vogels dienen.

Ook het afscheidingshek wordt verplaatst, en op de huidige plek van het hek wordt een strook met bosjes gerealiseerd. Het is misschien mogelijk om, door (aanvullend) beheer rondom de zonnepanelen, de kwaliteit en biodiversiteit van het gebied te verbeteren. Tot slot zal er, door een combinatie van de bestaande bosjes en de op het talud en rondom de parkeerplaats te plaatsen bosjes, een rustiger gebied ontstaan voor de aanwezige vogels en kleinere zoogdieren. Door het gebruik van het plangebied als losloopgebied voor honden is er echter altijd sprake van verstoring, waardoor het gebied ook met de toevoeging van extra bosschages niet optimaal geschikt is voor deze soorten.

De conclusie is dat er geen sprake is van aantasting van de natuurwaarden als gevolg van de beoogde ontwikkeling. Het plangebied heeft sowieso al beperkte natuurwaarde. Daarnaast wordt de buffercapaciteit, de meest essentiële rol van het plangebied, niet aangetast en worden enkele kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd.

Abiotische en ruimtelijke condities

De bovengenoemde kernkwaliteiten en natuurwaarden zijn afhankelijk van enkele abiotische en ruimtelijke factoren. Voor het beheertype 'N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland', zijn dit:

- Vereiste abiotische condities
 - Relatief voedselarme, onbemeste bodem
 - Oude bodem (ongestoord)
 - (Micro)reliëf
 - Goede (grond- en oppervlakte)waterkwaliteit
 - Vereiste ruimtelijke condities
 - Bestaand water- en/of verkavelingspatroon
 - Cultuurhistorisch element
 - Rust (beperkte menselijke aanwezigheid)
 - Stilte
 - Donkerte

Tijdens de aanleg van de zonnepanelen zullen de ruimtelijke condities rust en stilte mogelijk tijdelijk worden aangetast. Op de overige factoren worden gezien de aard van de beoogde ontwikkeling geen effect verwacht. Deze aantasting is echter van tijdelijke aard. Ook worden deze factoren in de huidige situatie ook al in grote mate aangetast. De tijdelijke toename van deze verstoring heeft daarom geen negatieve effecten.

Vervangbaarheid

Het huidige en geambieerde beheertype van de natuur in het plangebied is N12.02 Kruiden- en faunarijck grasland. Dit is een relatief snelgroeiend beheertype, en zou bij een tijdelijke ingreep snel kunnen herstellen. De aanwezige graslanden zijn veelal relatief eenvoudig en snel vervangbaar (<10 jaar). Mocht het zonnepark in de toekomst verwijderd worden, dan is het mogelijk het aanwezige en geambieerde beheertype redelijk snel weer te realiseren.

De aardkundige waarde van het NNN-deelgebied, en daarmee ook het plangebied, is zeer hoog, van nationaal belang en onvervangbaar. Ontwikkelingen zijn mogelijk indien het bodemprofiel en reliëf niet significant worden aangetast. Bij ontwikkelingen die beroering tot een diepte van 1 meter onder maaiveld vergen is in beginsel geen sprake van aantasting van de aardkundig waarde. Mocht dit voor de realisatie van de zonnepanelen en de kiosk het geval zijn, dan is er geen sprake van een negatief effect op de vervangbaarheid van het gebied. Als er dieper dan 1 meter onder het maaiveld gewerkt moet worden, dan moet eventuele aantasting van de aardkundige waarde verder onderzocht worden.

1.2.7 Compensatie

Uit bovenstaande paragrafen blijkt dat er voor het ruimtebeslag in het NNN een oppervlak van circa 1,5 hectare gecompenseerd moet worden. De natuurwaarde van het gebied bestaat zoals beschreven volledig uit beheertype 'N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland'. De omvang van de benodigde compensatie is afhankelijk van het oppervlakte van verstoord of verloren areaal. De compensatie vindt bij voorkeur plaats in nog niet gerealiseerde delen van het NNN, of aansluitend aan al bestaande natuur. Ook dient deze compensatie plaats te vinden in de nabijheid van het plangebied en verloren NNN areaal. Als dit niet mogelijk is, dan moet dit goed worden onderbouwd.

Deze compensatie moet de aangetaste wezenlijke kenmerken en waarden compenseren, en behelst ook de inrichting en beheer van het gebied gedurende een periode van 5 jaar. Mocht het (aantoonbaar) niet mogelijk zijn om het verlies in NNN areaal fysiek te compenseren, dan is een financiële compensatie ook mogelijk.

1.2.8 Conclusie

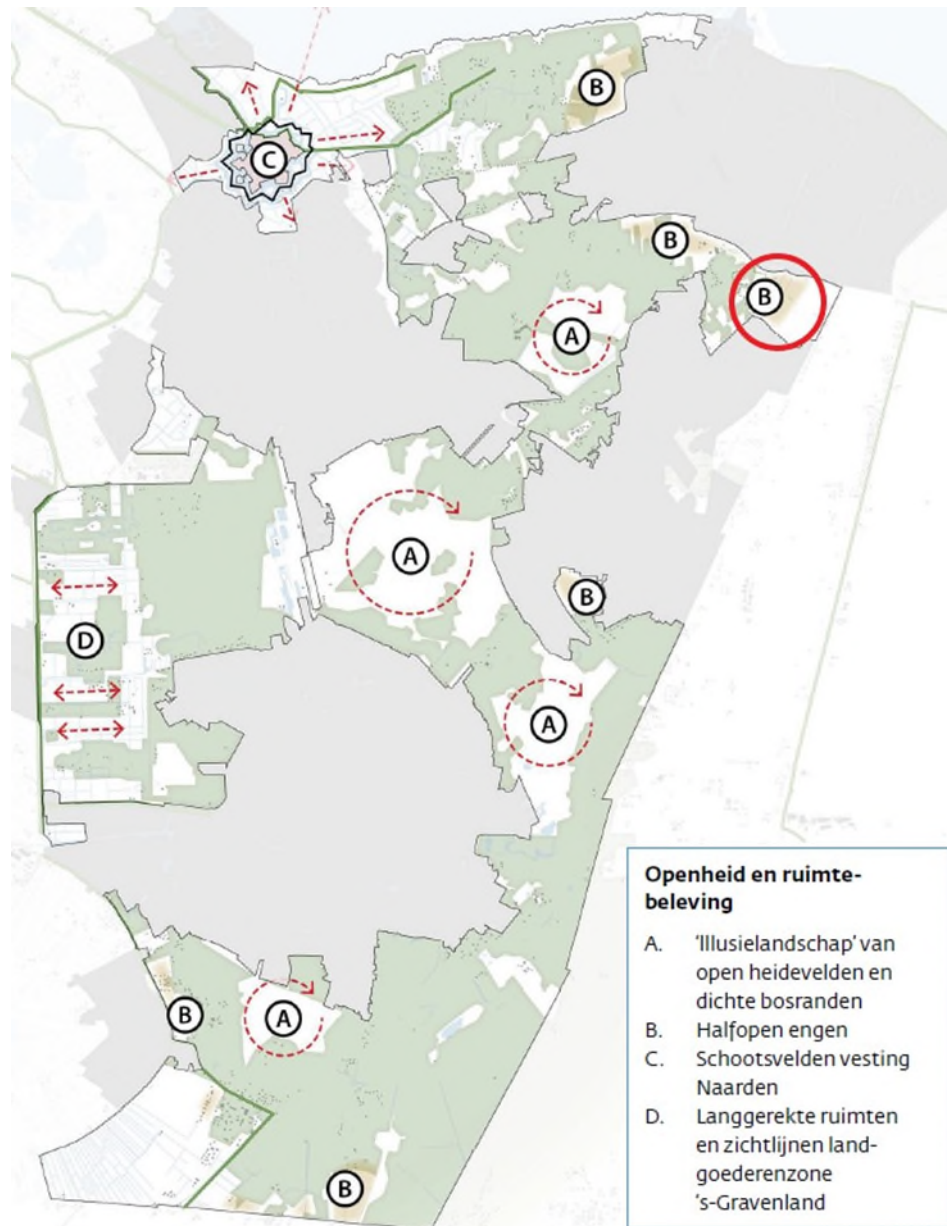
Er is sprake van negatieve effecten op het NNN, namelijk het verlies van oppervlak. Er moet volgens de Omgevingsverordening artikel 6.43 gelijkwaardig gecompenseerd worden. Ook moet er rekening gehouden worden met de aardkundige waarden van het gebied, en de mogelijke aantasting hiervan tijdens de werkzaamheden.

1.3 Landschappelijke impact

1.3.1 Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) in relatie tot NNN

Het initiatief ligt binnen de ruime begrenzing van het Bijzonder Provinciaal Landschap Het Gooi, waar het staat beschreven als een halfopen eng. Omdat het initiatief ook binnen NNN gebied A17 Gooi Noord ligt, geldt normaal gesproken in eerste instantie het landschappelijke regime dat het NNN stelt. Het regime van het NNN - 't Gooi bevat echter geen landschappelijke regels, aldus het Natuurbeheerplan 2020. In het overkoepelende Programma Natuurnetwerk 2022 staat aangeven dat het BPL naast de NNN actief is en dat naast de natuurwaarden tevens de cultuurhistorische, landschappelijke en aardkundige waarden via deze route eenduidig worden beschermd. De regels van het BPL worden om die reden ook voor het NNN gehanteerd in dit document. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst over de juridische houdbaarheid van het hanteren van deze regels. De regels van het BPL zijn namelijk juridisch niet geborgd voor dit gebied. Echter, het zou vreemd zijn als deze regels vanwege de ligging in NNN volledig kunnen worden genegeerd. Om die reden toetsen we wel aan het BPL.

In zowel het BPL als de NNN wordt 't Harde beschreven als een halfopen engenlandschap, gelegen op de rand van een stuwwallandschap, waar de dichtbeboste Utrechtse heuvelrug abrupt overgaat in het open veenweidegebied van het Eemland. De engen vormen een kleinschalig landschap van bosschages, houtsingels, wallen en akkers. Ze zijn vanouds op de kernen gericht; zichtbaarheid van bebouwing (kerktoren) is onderdeel van het beeld. Omdat de open ruimten van de engen op de flanken van de stuwwal liggen is mogelijk het reliëf te beleven. Het projectgebied wijkt enigszins af van deze beschrijving omdat het relatief onbeplant is geweest in de afgelopen eeuw. Pas rond het jaar 2000 raakt het gebied beplant met bosschages, zoals in figuur 1.5 t/m 1.8 goed te zien is.

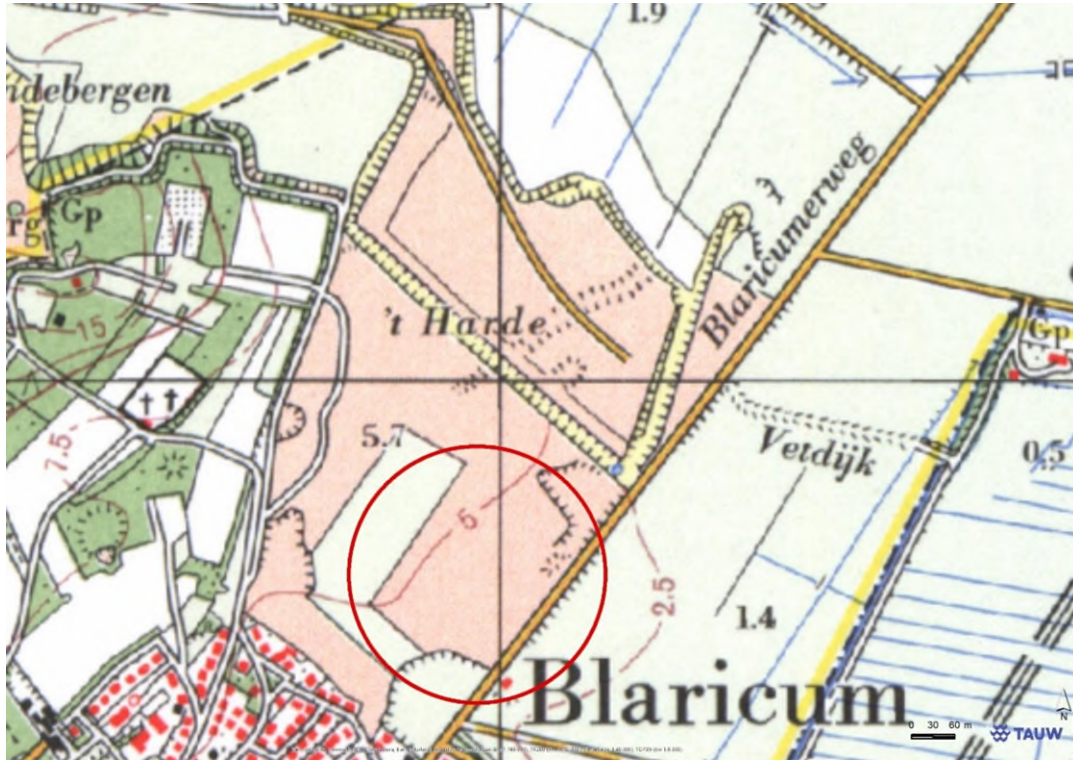
Figuur 1.4 Ligging initiatief binnen BPL als halfopen eng

Figuur 1.5 Historische topografische kaart anno 1900

Figuur 1.6 Historische topografische kaart anno 1950

Figuur 1.7 Historische topografische kaart anno 1980

Figuur 1.8 Historische topografische kaart anno 2000

De kernwaarden uit het BPL van een halfopen engenlandschap die worden getoetst zijn:

- Ruimtelijke ontwikkelingen die de openheid van het landschap aantasten
- Ruimtelijke ontwikkelingen die het zicht op de kerktoren verstoren
- Ruimtelijke ontwikkelingen die het zicht op het reliëf van de stuwwal aantasten

Verstorings van de openheid

De openheid in dit gebied bevindt zich met name aan de oostkant van de Bergweg. De westkant van de Burgemeester le Coultredreef ter hoogte van de voorgestelde ontwikkelingen is relatief dicht beplant, vergeleken met de openheid van de eng verder naar het westen. Een zichtlijn vanaf de Bergweg geeft zicht op deze openheid, zie onderstaand figuur.

Figuur 1.9 Openheid en zicht op openheid

De nieuwe grondwal met zonnepanelen die het kuilgras aan het zicht onttrekken, hebben geen invloed op de openheid van het gebied. Dit vanwege de ligging naast het besloten gebied. Dit geldt echter niet voor de aan te leggen parkeerplaats, door voor een groot deel in de zichtlijn richting het open gebied komt te liggen, waarmee zicht op de openheid wordt aangetast. Dit kan deels worden vermeden door de parkeerplaats verder naar het noordoosten te verplaatsen en daarmee de zichtlijn te bewaren. Denk hierbij aan het combineren van het wandelpad en de parkeerplaats.

Verstoren van zicht op de kerktoren

Vanuit het projectgebied is de kerktoren van Blaricum zichtbaar. Deze ligt echter aan de oostzijde van het gebied, waardoor alleen ontwikkelingen aan de oostzijde van de dreef invloed hebben op het zicht. De voorgestelde ontwikkeling heeft geen invloed op zicht op de kerktoren van Blaricum, zie onderstaande foto:

Figuur 1.10 Zicht op kerktoren, met links de kerktoren van Blaricum en rechts het projectgebied

Zicht op het reliëf van de stuwwal

Het reliëf van de stuwwal is goed zichtbaar in het gebied vanwege de relatieve openheid. De ontwikkelingen ter hoogte van het kuilgras heeft hier geen direct invloed op. Wel kunnen vraagtekens worden gezet bij het toevoegen van extra microreliëf in de vorm van een grondwal, in een gebied waar het macroreliëf als kernwaarde wordt gezien. Voorstel is om te onderzoeken of het kuilgras door middel van beplanting aan het zicht kan worden onttrokken in plaats van een grondwal.

Ter hoogte van de nieuwe parkeerplaats wordt het zicht op het reliëf van de stuwwal onttrokken door de voorheen genoemde ligging in de zichtlijn. Ook dit kan worden voorkomen door de parkeerplaats verder naar het noordoosten te verplaatsen.

1.3.2 Kwaliteitsimpuls Zonneparken: inpassing van zonneparken in het Noord-Hollandse landschap

De Kwaliteitsimpuls Zonneparken laat zien hoe de beleidsmatige spelregels omtrent de inpassing van zonneparken kunnen worden toegepast. De Kwaliteitsimpuls is gebaseerd op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018. Daarin valt het initiatief binnen ensemble het Gooi. Voor dit ensemble staan enkele kernwaarden beschreven waaraan nieuwe ontwikkelingen moet voldoen om te kunnen streven naar ruimtelijke kwaliteit. De kwaliteitsimpuls geeft vervolgens voorbeelden hoe een zonnepark kan bijdragen aan de specifieke ruimtelijke kwaliteiten van het ensemble. De relevante kernwaarden voor het Gooi zijn:

1. Het reliëf stuurt in Het Gooi
2. Het 'illusielandschap' van Het Gooi met weinig zichtbare bebouwing op de heidevelden blijft intact
3. Overige ontwikkelprincipes

Het reliëf stuurt Het Gooi

Het Gooi is een van de meest reliëfrijke gebieden in Noord-Holland. Het stuwwallenlandschap, bestaande uit hogere zandgronden met afwisselend bos en heide (en lokaal enkele stuifzanden), contrasteert met de aanliggende laaggelegen veengebieden. De ruimtelijke kwaliteit is gebaat bij:

1. Het kunnen ervaren van hoogteverschillen

De hoogteverschillen in het gebied kunnen momenteel worden beleefd vanaf de Burgemeester le Coultredreef. Ter hoogte van de kuilvoerplaatsen wordt dit zicht onderbroken door de kuilvoerplaatsen en de daarachter gelegen bosjes. De voorgestelde ontwikkeling neemt een deel van het zicht op de hoogteverschillen weg door de geplande parkeerplaats in het open gebied tussen de woonwijk en de kuilvoerplaatsen (zie figuur 1.9).

2. Het markeren van de toppen

De toppen in het gebied bestaan hoofdzakelijk uit de kerktoren van Blaricum. Deze is en blijft zichtbaar vanaf de Burgemeester la Coultredreef (zie figuur 1.10).

3. Het open houden van de resterende eng en het beleefbaar houden van het reliëf

De eng kan open worden gehouden door de aanwezige openheid zo min mogelijk te beplanten of te bebouwen. In de voorgestelde ontwikkeling wordt de nieuwe parkeerplaats met bijbehorende beplanting en zonnepaneeldaken deels in het open gebied geplaatst. Dit verstoort de openheid van de eng en verbindt tevens het besloten gebied met de naastgelegen woonwijk, waardoor de openheid nog verder verloren gaat.

4. Beleving van het hoogteverschil

De beleving van het reliëf en het hoogteverschil kunnen worden behouden door zo weinig mogelijk aan het huidige reliëf te veranderen en door het zicht op het reliëf/ hoogteverschil te behouden. De aanleg van de grondwal ter afscherming van het kuilgras voegt een nieuwe vorm van reliëf toe aan het waardevolle huidige reliëf en doet daarmee afbreuk aan deze waarde. De ligging van de parkeerplaats met bijbehorende beplanting, ontnemt deels het zicht op hoogteverschil richting de Utrechtse heuvelrug.

Aldus bovenstaande punten wordt de sturende werking van het reliëf van Het Gooi door de voorgestelde ontwikkeling verstoord. Dit komt hoofdzakelijk door de ligging van de parkeerplaats en de aanleg van de grondwal. Dit kan worden verholpen door de nieuwe parkeerplaats verder naar het noordoosten te verplaatsen en te laten aansluiten op de huidige beplanting. De grondwal is met name bedoeld om het zicht op de kuilvoerplaatsen te verbreken. Deze kunnen ook aan het zicht worden onttrokken via groepjes beplanting. Doorlopende rijen beplanting wordt ontraden vanwege het open karakter van de eng.

Het 'illusielandschap' van Het Gooi met weinig zichtbare bebouwing op de heidevelden blijft intact

Hoewel de helft van Het Gooi verstedelijkt is, is de beleving anders. Wandelend en fietsend door bos en over hei ontstaat de indruk van een aaneengesloten natuurgebied. Het systematisch opnemen van bebouwing in de bosgordel heeft hiertoe geleid. Nieuwe ontwikkelingen dienen op deze kernkwaliteit aan te sluiten en is gebaat bij:

1. Het groen houden van randen van open gebieden

De randen van opengebieden kunnen groen gehouden worden door bebouwing te 'verstoppen' achter beplanting. Dit kan door bebouwing laag te houden en door de aanplant van beplanting rondom ontwikkelingen. De voorgestelde ontwikkeling versterkt deze kernwaarde door de zowel nieuwe als oude ontwikkelingen aan het zicht te onttrekken d.m.v. beplanting. Hierbij moet wel aandacht worden besteed aan de vorige kernwaarde: het reliëf van Het Gooi.

2. Het koesteren en versterken van de groenstructuur van het 'illusielandschap'

De groenstructuur van het illusielandschap kan worden behouden en zelfs versterkt door de huidige groene buffers tussen de bebouwingskernen te behouden en door de verbindingswegen daartussen vrij te houden van ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast moeten het contact tussen de weg en het landschap behouden blijven. De voorgestelde ontwikkelingen dienen deels om bestaande ruimtelijke elementen als een parkeerplaats en kuilgrasplaatsen aan het zicht te onttrekken. Mits dit op de juiste manier gebeurt (zie voorgaande kernwaarden), dan kan de voorgestelde ontwikkeling bijdragen aan deze kernwaarde.

Overige ontwikkelprincipes

Bij de overige ontwikkelprincipes wordt zonne-energie specifiek genoemd:

- 'Het behouden en het zichtbaar/beleefbaar blijven van de huidige verkavelingsstructuur (inclusief sloten) bij (semi-)tijdelijke functies en opstellingen in het landschap, zoals voor zonne-energie. Zorg voor een ruime landschappelijke begrenzing van het terrein, die aansluit op het bestaande omringende landschap; vermijd hoge hekken in het landschap. Streef ernaar dat de opstelling kwaliteit toevoegt aan het bestaande landschap.'

De voorgestelde ontwikkeling kan aansluiten op het huidige landschap door zo compact mogelijk te blijven en aan te sluiten op het bestaande beboste gebied en de kuilgrasplaatsen. Hierdoor blijft de open eng behouden. Hekwerken passen dan niet op de van oudsher open en vrij betreedbare eng. Op die manier wordt ook voldaan aan de vereiste uit de provinciale omgevingsverordening dat de terreinafscherming en rand van de opstelling voor zonne-energie passend zijn in de omgeving.

1.4 Lokaal eigendom

Indien initiatief 't Harde wordt gerealiseerd, dan is het een mogelijkheid om dit met lokaal eigendom te doen. Zoals het rapport van de Participatiecoalitie Noord-Holland al aangeeft in één van haar ontwerpprincipes zijn kleinschalige projecten bij uitstek geschikt om vóór en dóór de omgeving te ontwikkelen. Het streven naar lokaal eigendom komt voort uit het Klimaatakkoord, waarin is afgesproken dat bij opwekking van duurzame energie op land (zonneparken en windmolens) burgers voor minstens de helft kunnen profiteren van het project. Dit kan bijvoorbeeld doordat buurtbewoners voor de helft eigenaar worden van de windmolen of het zonnepark. Of doordat een deel van de winst wordt geïnvesteerd in buurtprojecten, zoals bijvoorbeeld een gebiedsfonds. Buurtbewoners kunnen daarnaast ook zelf een project starten. Specifiek voor 't Harde kan lokaal eigendom enerzijds positief zijn voor de business case, omdat er ruimere subsidies beschikbaar zijn. Hier komen we op terug in hoofdstuk 2. Anderzijds vergroot lokaal eigendom ook de maatschappelijke haalbaarheid van het initiatief. Wanneer burgers mee profiteren, dan groeit het draagvlak voor een zonnepark.³⁴ En hoe meer draagvlak, hoe groter de kans dat een initiatief tot realisatie komt.

1.5 Conclusie ruimtelijke haalbaarheid

Samenvattend is zoekgebied 't Harde passend binnen de ruimtelijke, ecologische en landschappelijke kaders, mits rekening wordt gehouden met enkele maatregelen. Omdat het initiatief niet volledig binnen de functie infrastructuur valt, gelden de regels van de Omgevingsverordening NH 2022. In de uitwerking van het initiatief moet rekening worden gehouden met de afstand tot de woonwijk (50 meter) en de hoogte van de zonnepanelen. Daarnaast is een afwijking op bestemmingswijziging via een omgevingsvergunning nodig. Tot slot moet de initiatiefnemer een rapport overleggen, waarin de archeologische waarden geborgd.

³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/draagvlak-voor-duurzame-energie>

⁴ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/zonne-energie/participatie>

Qua ecologie is de huidige schets van het initiatief al grotendeels passend, maar zijn er nog wel enkele maatregelen nodig. De plaatsing van de zonnepanelen aan de randen van 't Harde maakt dat er geen sprake is van aantasting van de functionele samenhang van het NNN. Daarnaast hebben de beoogde locaties voor de zonnepanelen beperkte natuurwaarde. De meest essentiële rol van het plangebied als onderdeel van het NNN, is dat het dient als buffer voor de omliggende gebieden met een hogere natuurwaarden. Deze buffercapaciteit wordt niet aangetast door de beoogde ontwikkeling. Ook worden enkele kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd. Zo ontstaat er met het plaatsen van bosschages een rustiger gebied voor de aanwezige vogels en kleinere zoogdieren. Daarbij is een toename van biodiversiteit, één van de ontwerpprincipes uit het rapport van de Participatiecoalitie Noord-Holland, eigenlijk alleen mogelijk als er bosjes en waardplanten worden toegevoegd, die nu nog niet aanwezig zijn in het plangebied. Echter, dat strookt dan weer met een ander ontwerpincipe, namelijk dat gebiedseigen beplanting en beeldbepalende structuren van beplanting van het eigen landschap moeten worden gebruikt. Daarnaast heeft de aanleg van zonnepanelen geen significant effect op de ruimtelijke condities rust en stilte, en is het beheertype van de natuur in het plangebied snelgroeiend, waardoor het snel herstelt. Omdat er sprake is van oppervlakteverlies van het NNN, dient er wel compensatie plaats te vinden, hetzij fysiek, hetzij financieel. Ook moeten de aardkundige waarden van het gebied in acht genomen worden tijdens de werkzaamheden. Tot slot moet de initiatiefnemer rekening houden met de vereiste uit de provinciale omgevingsverordening dat de bodem onder de opstelling niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch moet worden ingericht en beheerd. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, dan past het voorgenomen initiatief binnen de ecologische kaders.

Een belangrijk aspect van de landschappelijke impact is dat de openheid van het gebied niet wordt verstoord. In het huidige plan wordt deze openheid deels verstoord door de ligging van de nieuwe parkeerplaats en bijbehorende beplanting en zonnepanelen. Dit kan worden verholpen door de nieuwe parkeerplaats naar het noordoosten te verschuiven en beter te laten aansluiten op het beboste gebied eng. Daarnaast wordt het zicht op de kerktorens in het gebied reeds bewaard. Wel voegt de nieuwe grondwal extra reliëf toe aan een gebied met waardevol macoreliëf. Het heeft de voorkeur om de nieuwe zonnepanelen en de kuilvloerplaatsen aan het zicht te onttrekken met groepen beplanting in plaats van de grondwal in de huidige schets. Hierdoor wordt het waardevolle reliëf behouden. Tot slot kunnen de terreinafscherming en rand van de opstelling voor zonne-energie passend worden gemaakt in de omgeving door aan te sluiten op het bestaande beboste gebied en de kuilgrasplaatsen.

Figuur 1.11 Voorgestelde landschappelijke aanpassingen

2 Financiële haalbaarheid 't Harde

Voor het bepalen van de financiële haalbaarheid van 't Harde is een business case opgesteld. Deze business case is gebaseerd op de schets van de Participatiecoalitie Noord-Holland. De schets bevat geen details over de inrichting van het zonnepark. Daarom moet deze businesscase gezien worden als een globale businesscase. Voor de business case zijn de volgende aannames gedaan:

- De elektriciteit, die wordt opgewekt, wordt teruggeleverd aan het elektriciteitsnet en is niet voor direct eigen gebruik⁵
- De kengetallen met betrekking tot investeringen, beheer- en onderhoudskosten en potentiële opwekking zijn gebaseerd op grondgebonden zonnepanelen

⁵ Indien de opgewekte elektriciteit wel direct voor eigen gebruik wordt ingezet kunnen in de businesscase vermeden kosten voor energiebelasting worden meegenomen.

Resultaten businesscase

De resultaten van de businesscase zijn opgenomen in tabel 2.1. Er zijn drie scenario's doorgerekend, waarin de elektriciteitsprijs verschilt. Het 'basis'-scenario gaat uit van de elektriciteitsprijs zoals opgenomen in de *Klimaat en Energieverkenning 2020*.⁶ Omdat de elektriciteitsprijzen sinds 2020 zijn toegenomen, zijn er ook twee scenario's meegenomen die uitgaan van een hogere elektriciteitsprijs (+20 % en +40 %⁷). Verder zijn er binnen elk scenario twee varianten berekend, namelijk: een variant met een SDE-subsidie en een variant met een SCE-subsidie (voor energiecoöperaties en VVE's).

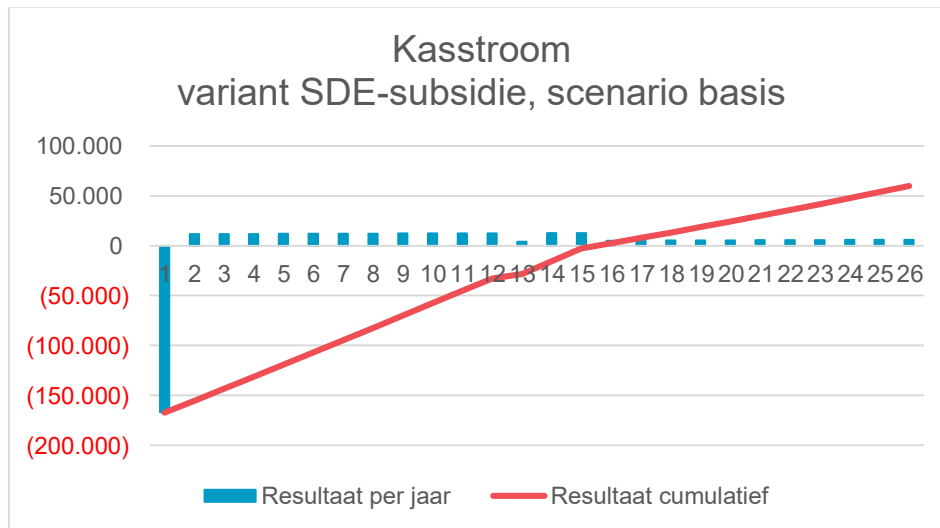
De opbrengsten en rendementen zijn opgedeeld in twee perioden omdat de subsidie een looptijd kent van 15 jaar. Figuur 1.12 t/m 1.17 laten de kasstroom zien, oftewel de jaarlijkse resultaten (opbrengst – kosten). Als laatste toont tabel 2.2 een overzicht van de gebruikte kengetallen voor de berekening van de businesscase.

Tabel 2.1 Resultaten businesscase

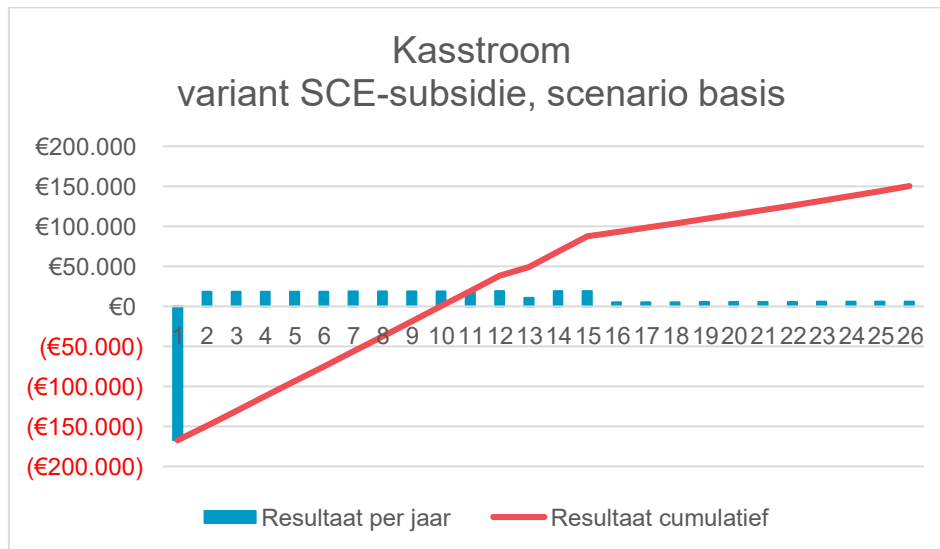
	Basis		+20 %		+40 %	
	Op basis van SDE	Op basis van SCE	Op basis van SDE	Op basis van SCE	Op basis van SDE	Op basis van SCE
Investing	EUR 170.000,00	EUR 170.000,00	EUR 170.000,00	EUR 170.000,00	EUR 170.000,00	EUR 170.000,00
Jaarlijkse netto opbrengst (gem.) SDE-periode	EUR 17.000,00	EUR 23.000,00	EUR 18.000,00	EUR 25.000,00	EUR 20.000,00	EUR 27.000,00
Jaarlijkse netto opbrengst (gem.) na SDE-periode	EUR 11.000,00	EUR 11.000,00	EUR 13.000,00	EUR 13.000,00	EUR 16.000,00	EUR 16.000,00
Terugverdientijd	15 jaar	9 jaar	13 jaar	9 jaar	11 jaar	8 jaar
Rendement over 15 jaar	1 %	7 %	3 %	7 %	4 %	10 %
Rendement over 25 jaar	3 %	8 %	5 %	8 %	7 %	11 %

⁶ [Klimaat- en Energieverkenning \(KEV\) | PBL Planbureau voor de Leefomgeving](#)

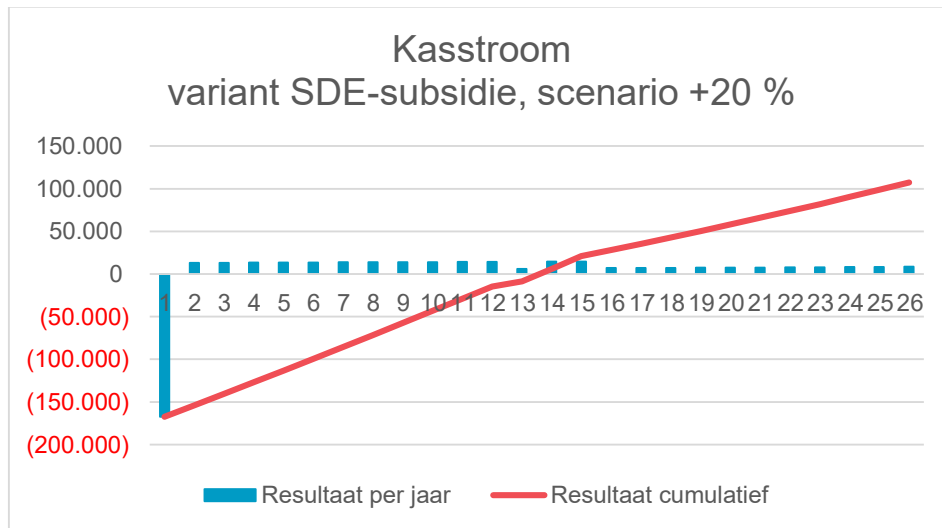
⁷ De gemiddelde energieprijzen in 2021 ligt ongeveer 40 % boven de prijs van 2020. De huidige prijzen medio 2022 liggen zelfs nog daarboven.

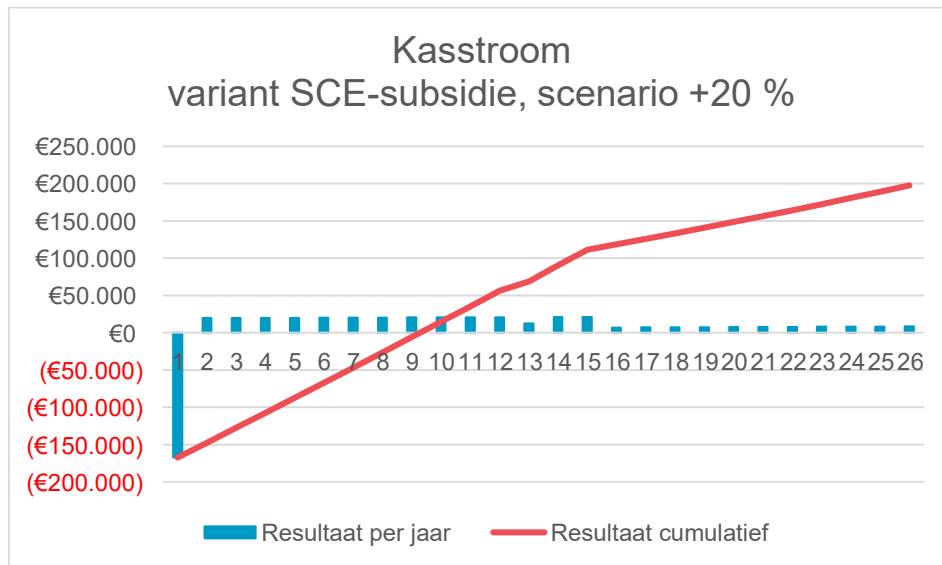
Figuur 1.12 Kasstroom exploitatie zonnepark 't Harde op basis van SDE, scenario basis

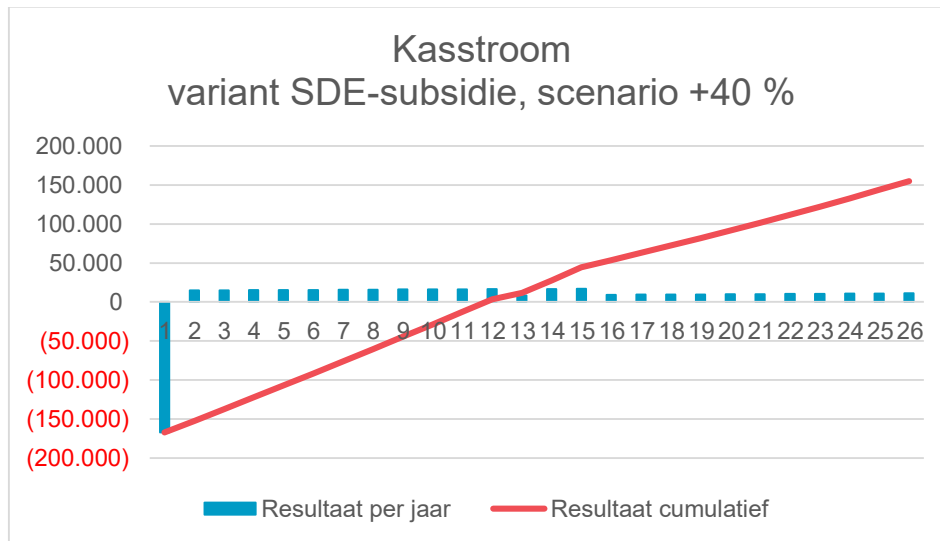
Figuur 1.13 Kasstroom exploitatie zonnepark 't Harde op basis van SCE, scenario basis

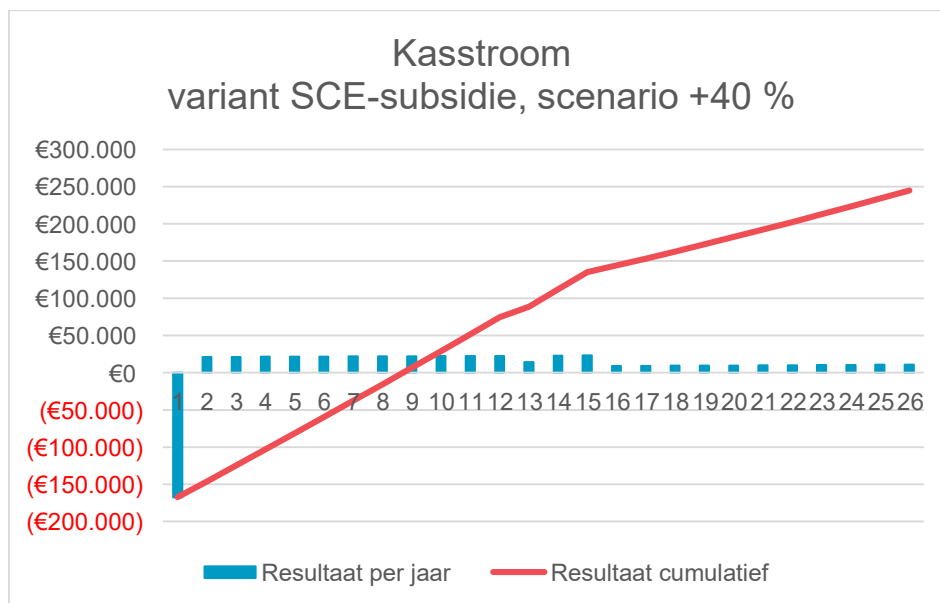
Figuur 1.14 Kasstroom exploitatie zonnepark 't Harde op basis van SDE, scenario +20 %

Figuur 1.15 Kasstroom exploitatie zonnepark 't Harde op basis van SCE, scenario +20 %

Figuur 1.16 Kasstroom exploitatie zonnepark 't Harde op basis van SDE, scenario +40 %

Figuur 1.17 Kasstroom exploitatie zonnepark 't Harde op basis van SCE, scenario +40 %

Uit de berekeningen volgt dat het zonnepark kan worden terugverdiend in 8-15 jaar, afhankelijk van de energieprijzen en het type subsidie. Wanneer er wordt berekend met een hogere energieprijs, is de terugverdientijd korter. De terugverdientijd is ook korter als er wordt uitgegaan van de SCE-subsidie in plaats van de SDE-subsidie. Ook blijkt uit de berekeningen dat het jaarlijkse rendement 1-10 % is, als er met een levensduur van 15 jaar wordt gerekend. Met een levensduur van 25 jaar (tevens de maximale periode van de vergunning) is het jaarlijkse rendement 3-11 %.

Als er wordt gerekend met de SCE-subsidie, is het rendement hoger dan wanneer er wordt gerekend met de SDE-subsidie. Daarnaast is het rendement ook hoger als er wordt gerekend met een hogere energieprijs. Daarmee is de conclusie dat zoekgebied 't Harde een financieel haalbaar initiatief is, waarbij de terugverdientijd en het rendement hoger is bij een SCE-subsidie dan bij een SDE-subsidie.

Tabel 2.2 Cijfermatige uitgangspunten businesscase

Indicator	Kengetal	Eenheid
Algemeen		
Aantal zonnepanelen	821	modules
Vermogen per paneel	320	Wp
Vollasturen	920	uren/jaar
Verwachte elektriciteitsopbrengst	241.700	kWh/jaar
Levensduur	25	jaar
Investering		
Investeringskosten (inclusief elektriciteitsaansluiting)	170.000	euro
Ontwikkelkosten	2,5	procent van totale investering
Opbrengsten		
SDE-subsidie	0,0323	euro/kWh
SCE-subsidie	0,059	euro/kWh
Elektriciteitsopbrengst	0,032	euro/kWh
Garanties van Oorsprong (GVO's)	0,002	euro/kWh
Ontwikkeling energieprijs	2	procent
Kosten		
Vaste kosten onderhoud en beheer	12,5	euro/kWp
Variabele kosten onderhoud en beheer	0,0019	euro/kWh
Eenmalige kosten onderhoud en beheer	6500	euro
Inflatie	2	procent

3 Conclusies en aanbevelingen

Samenvattend is zoekgebied 't Harde zowel op ruimtelijk gebied als qua financieel gebied een haalbaar initiatief. De business case is positief en het initiatief kan binnen ruimtelijke, ecologische en landschappelijke kaders worden ingepast. Echter, voor de ruimtelijke haalbaarheid zijn enkele maatregelen nodig. Om die reden zetten we de eerder besproken aanbevelingen nogmaals op een rijtje:

- Houd rekening met de afstand van de zonnepanelen tot de woonwijk (minimaal 50 meter) en de hoogte van de zonnepanelen (maximaal 1,50 meter)
- Zorg dat de bodem onder de opstelling niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch wordt ingericht en beheerd
- Maak de terreinafscherming en rand van de opstelling voor zonne-energie passend binnen de omgeving door aan te sluiten op het bestaande beboste gebied en de kuilgrasplaatsen
- Vraag met een omgevingsvergunning een afwijking van het bestemmingsplan aan
- Overleg een archeologisch rapport, waarin is aangetoond hoe de archeologische waarden van het plangebied worden geborgd
- Compenseer het oppervlakteverlies van het NNN, hetzij fysiek, hetzij financieel
- Houd de aardkundige waarden van het gebied in acht tijdens het aanleggen van de zonnepanelen
- Onderzoek of de nieuwe locatie van de parkeerplaats verder naar het noordoosten geplaatst kan worden, zodat het zicht op de openheid en zicht op het reliëf van de stuwwal wordt verstoord
- Onderzoek of het kuilgras aan het zicht kan worden onttrokken met beplanting in plaats van een grondwal, om te voorkomen dat extra reliëf wordt toegebracht in een gebied met waardevol reliëf

Deel 2: Gemeente Wijdmeren

4 Ruimtelijke haalbaarheid Andromeda / HollandMenCamp

De ruimtelijke haalbaarheid van deze locatie bepalen we aan de hand van een toets aan relevante beleidskaders. Hierbij maken we onderscheid in ruimtelijke impact, ecologische impact en landschappelijke impact. Op basis daarvan concluderen we wat de ruimtelijke haalbaarheid van het initiatief is.

Het terrein van Andromeda/HollandMenCamp betreft zowel een camping als een kwekerij. Omdat de camping wil uitbreiden, is er meer zonne-energie nodig om het terrein energieneutraal te houden. Er zijn circa 100 extra zonnepanelen nodig. Op de daken liggen reeds meer dan 50 panelen en het is niet mogelijk om de extra zonnepanelen ook op de daken te leggen. Om die reden wordt er naar een grondgebonden locatie gezocht. In de laagste hoek in het midden van de kwekerij is een onzichtbare, potentiële locatie voor zonnepanelen, zie figuur 4.1 en 4.2. Deze specifieke plek wordt getoetst op ruimtelijke haalbaarheid.

Figuur 4.1 Luchtfoto locatie Andromeda/HollandMenCamp

Figuur 4.2 Beoogde locatie zonnepanelen Andromeda/HollandMenCamp

4.1 Ruimtelijke impact

4.1.1 Omgevingsverordening NH 2022, provincie Noord-Holland

In de Omgevingsverordening NH 2022 heeft de provincie Noord-Holland regels opgenomen over de opwekking van zonne-energie. Hoewel de NH 2022 nog niet officieel is vastgesteld, hanteren we dit document in plaats van de NH 2020, omdat laatstgenoemde niet is afgestemd op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en omdat het substantieel minder ruimte biedt voor gemeenten. Een belangrijk verschil ten opzichte van de NH 2020 is dat binnen de NH 2022 zonneparken in landelijk gebied niet alleen met een vergunning, maar ook via omgevingsplannen van de gemeente kunnen worden gerealiseerd. Gemeenten krijgen hiermee dus meer bewegingsruimte om te bepalen waar in hun gebied ruimte is voor wind- en zonne-energie.

De regels in deze paragraaf gelden alleen voor zonneparken in het landelijk gebied. Tevens gelden deze regels niet voor locaties die in gebruik zijn als nutsvoorziening, voor de waterhuishouding, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit. Daarnaast stelt de NH 2022 eisen aan de omvang van het zonnepark (vanaf 5 hectare), maar omdat Andromeda/HollandMenCamp kleinschalige zonne-energie betreft, zijn die eisen hier niet aan de orde.

Ten eerste stelt de omgevingsverordening dat zonneparken tijdelijk zijn. Zonneparken zijn alleen mogelijk voor een periode van maximaal 25 jaar, waarna de bestaande toestand van de locatie weer moet worden hersteld. Om de locatie ook daadwerkelijk weer in ere te herstellen, moet de initiatiefnemer financiële zekerheid kunnen geven. De borging hiervan vindt plaats via een regel in het omgevingsplan of via een voorschrift aan een omgevingsvergunning. Qua locatie en inpassing moet een opstelling voor zonne-energie minimaal aan één zijde grenzen aan Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) of een dorpslint. Daarnaast mag de hoogte van een opstelling niet meer bedragen dan 1,50 meter gemeten vanaf het gemiddelde straatpeil van de omliggende openbare wegen. Van deze hoogte mag worden afgeweken als de opstelling bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit of anderszins meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. In dat geval moet in het omgevingsplan nadrukkelijk onderbouwd worden waarom de hoogteafwijking noodzakelijk is voor de beoogde functie en waarom deze een substantiële meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. In hoeverre deze meerwaarde wordt gerealiseerd is maatwerk. De brochure Kwaliteitsimpuls Zonneparken (zie paragraaf 4.3.2) biedt hier praktische handvatten voor. Zo kan een grotere hoogte bijvoorbeeld nuttig zijn voor het verbeteren van de grondkwaliteit en daarmee het bevorderen van biodiversiteit. Daarnaast stelt de NH 2022 dat de bodem onder de opstelling niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch moet worden ingericht en beheerd. Ook moeten de terreinafscherming en rand van de opstelling voor zonne-energie passend zijn in de omgeving en moeten ze zoveel mogelijk ecologisch worden ingericht en beheerd. Tot slot moet de afstand tussen de opstelling en woonbebouwing minimaal 50 meter zijn en mag het initiatief niet grenzen aan een bestaand zonnepark.

De locatie Andromeda/HollandMenCamp is passend binnen de regels van de Omgevingsverordening NH 2022. De zonnepanelen zijn namelijk op meer dan 50 meter van de woonbebouwing gesitueerd en de opstelling grenst aan een dorpslint. Belangrijk voor de uitwerking is wel dat het zonnepark van tijdelijke aard (25 jaar) is en dat de hoogte niet meer mag bedragen dan 1,50 meter gemeten vanaf het gemiddelde straatpeil van de omliggende openbare wegen. Het feit dat de zonnepanelen op het laagste punt van de kwekerij worden gerealiseerd, biedt in die zin meer ruimte voor de hoogte van de opstelling. Indien hiervan wordt afgeweken, moet de initiatiefnemer motiveren dat de opstelling bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit of anderszins meerwaarde oplevert voor de fysieke leefomgeving. De uitwerking van de twee regels over verharding van bodem en terreinafscherming en rand van het zonnepark worden behandeld in respectievelijk paragraaf 4.2 en 4.3.

Bovenstaande betreft de toetsing aan de NH 2022. Indien een initiatiefnemer eerder dan de vaststelling van de verordening (ten tijde van de inwerktreding Omgevingswet) een vergunning aanvraagt, dan gelden de regels van de NH 2020. Het enige verschil is dat het initiatief dan alleen middels een omgevingsvergunning kan worden gerealiseerd en nog niet binnen het omgevingsplan. Alle overige, bovenstaande regels zijn dan nog steeds van toepassing.

4.1.2 Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan worden de gebruiks- en de bouwmogelijkheden vastgelegd voor een gebied. Hoewel het onder de Omgevingsverordening NH 2022 en de Omgevingswet straks ook mogelijk is voor de gemeente om zonneparken toe te staan via het omgevingsplan, is het voorlopig nog noodzakelijk om dit via het bestemmingsplan te doen. In elk geval tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting) per 1 januari 2023, maar ook dan kan het nog even duren voordat de gemeente haar omgevingsplan heeft vastgesteld. Om die reden toetsen we dit initiatief in dit rapport vooralsnog alleen aan het vigerende bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan heeft Andromeda/HollandMenCamp de enkelbestemming 'agrarijsch met waarden – landschapswaarden'. Daarnaast heeft het gebied ook een dubbelbestemming, namelijk 'waarde – archeologie 5'. De enkelbestemming biedt geen mogelijkheden voor de opwekking van zonne-energie. Om die reden moet met een omgevingsvergunning een afwijking van het bestemmingsplan worden aangevraagd. Los van deze afwijking moet er rekening worden gehouden met de waarden die de enkel- en dubbelbestemming borgen. Conform de enkelbestemming mag er alleen worden afgeweken van de planregels als er geen onevenredige schade wordt toegebracht aan de landschaps- en cultuurwaarden van de grond, dan wel de mogelijkheid van het herstel van die waarden niet onevenredig wordt verkleind en de overige belangen niet onevenredig worden geschaad. Ook mag een initiatief geen significante verstoring teweegbrengen in het leefgebied van de (vogel)soorten die bepalend zijn geweest voor de aanwijzing van het Natura-2000-gebied. Conform de dubbelbestemming moet de aanvrager van de omgevingsvergunning een rapport hebben overgelegd, waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld. Gelet op dit rapport mogen de betrokken archeologische waarden niet worden geschaad of moet mogelijke schade worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften te verbinden. Het rapporteren en het niet schaden van archeologische waarden is alleen van toepassing bij bouwwerken met een grotere oppervlakte dan 2.500 m². Tot slot mogen uitsluitend bouwwerken worden gerealiseerd met een bouwhoogte van ten hoogste 4 meter.

Specifiek voor Andromeda/HollandMenCamp is een afwijking op het bestemmingsplan met een omgevingsvergunning nodig. Het overleggen van een archeologisch rapport is niet nodig, omdat het initiatief met een geschatte omvang van zo'n 250 m² ruim onder de grenswaarde blijft.

4.2 Ecologische impact

Het initiatief valt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN), maar grenst daar wel aan. De provincie Noord-Holland hanteert echter geen externe werking op het NNN. Dit betekent dat eventuele effecten van ontwikkelingen buiten het NNN in dit geval niet onderzocht hoeven te worden. Toetsing van eventuele effecten op het NNN is daarom niet noodzakelijk.

De locatie waarop de beoogde ontwikkeling gerealiseerd zal worden, is op circa 700 meter afstand gelegen van Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Op deze afstand hebben storingsfactoren zoals licht en geluid, die mogelijk optreden tijdens het plaatsen van de zonnepanelen, geen effect. Het is mogelijk dat vogelsoorten met een instandhoudingsdoelstelling in Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen foerageren buiten de grenzen van het gebied. De kans dat ze dit in het plangebied doen is echter klein, vanwege de menselijke aanwezigheid op het terrein, dat naast de functie als kwekerij ook dienst doet als camping. Daarnaast is er in de omgeving van het plangebied, en op kortere afstand van het Natura 2000-gebied, veel overig (en beter geschikt) potentieel foerageergebied aanwezig. Ook is het mogelijk dat het plaatsen van de zonnepanelen leidt tot een (tijdelijke) toename van stikstofdepositie. Deze mogelijke depositie is op dit moment vrijgesteld van de vergunningplicht, omdat het een aanlegfase betreft. Het is mogelijk dat in de toekomst deze vrijstelling komt te vervallen. Het bevoegd gezag kan dan om een AERIUS-berekening vragen. Het realiseren van zonnepanelen heeft, met mogelijke uitzondering van effecten als gevolg van stikstofdepositie, geen effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen.

Tot slot moet er qua ecologie rekening gehouden worden met de vereiste uit de provinciale omgevingsverordening dat de bodem onder de opstelling niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch moet worden ingericht en beheerd. Het is aan de initiatiefnemer om hier in de uitwerking van het initiatief invulling aan te geven.

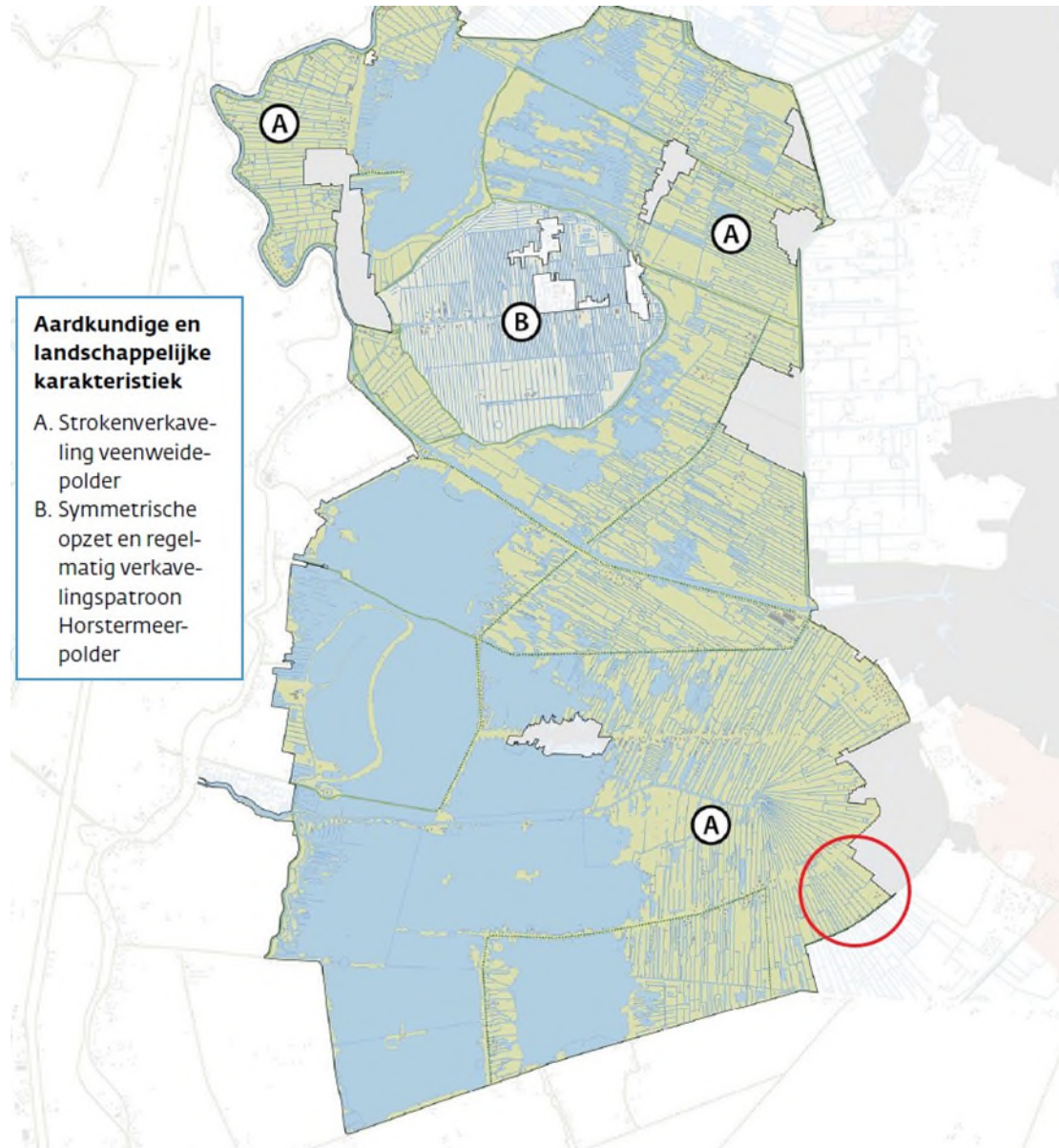
4.3 Landschappelijke impact

4.3.1 Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL), provincie Noord-Holland

Het initiatief valt binnen een het Bijzonder Provinciaal Landschap Vechtstreek-Zuid, waar het valt onder de veenweidepolders met een strokenverkaveling (zie figuur 4.3). De kenmerkende waaivormige verkaveling van de 'Ster van Loosdrecht', waar het initiatief gelegen is, is ontstaan door een komvormig reliëf, waarschijnlijk veroorzaakt door een paraboolduin in de ondergrond.

De voorgestelde ontwikkeling is van een dusdanig kleine omvang dat het geen invloed heeft op de kenmerkende strokenverkaveling. Daarnaast is de ontwikkeling niet zichtbaar vanaf openbaar terrein of vanuit omliggende bebouwing vanwege de bestaande beplanting op de erfgrans (zie figuur 4.4). Deze bestaande beplanting maakt ook dat conform de provinciale omgevingsverordening de terreinafscherming en rand van de opstelling voor zonne-energie reeds passend zijn in de omgeving. Bovendien worden de zonnepanelen gesitueerd op het laagste punt van de kwekerij, waardoor deze verder aan het zicht onttrokken worden. Hiermee zijn er geen landschappelijke beperkingen voor de voorgestelde ontwikkeling.

Het initiatief dient de strokenverkaveling te waarborgen als kernkwaliteit. Ontwikkelingen die het verkavelingspatroon aantasten, bijvoorbeeld door het dempen van sloten, worden als aantasting van deze kernkwaliteit beschouwd. Het initiatief voldoet aan deze eis vanwege de beperkte omvang, waardoor er geen verandering aan de kavelstructuur zullen plaatsvinden.

Figuur 4.3 Locatie initiatief in het BPL Vechtstreek-Zuid

Figuur 4.4 Beoogde locatie zonnepanelen, beschermd door beplanting. Bron: foto gemaakt door eigenaar Andromeda

4.3.2 Kwaliteitsimpuls Zonneparken: inpassing van zonneparken in het Noord-Hollandse landschap

De Kwaliteitsimpuls Zonneparken laat zien hoe de beleidsmatige spelregels omtrent de inpassing van zonneparken kunnen worden toegepast. De Kwaliteitsimpuls is gebaseerd op de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018. Daarin valt het initiatief binnen ensemble Vechtstreek. Voor dit ensemble staan drie kernwaarden beschreven waaraan nieuwe ontwikkelingen moet voldoen om te kunnen streven naar ruimtelijke kwaliteit. Deze zijn:

1. De karakteristiek van het veenrivierenlandschap met uitwaaierende lijnen en het veenpolderlandschap met plassen en evenwijdige lijnen is leidend
2. In de Vechtstreek blijft openheid van het militair-strategische landschap ervaarbaar
3. Sluit aan bij de Vecht als ruimtelijke drager in het open landschap

De Kwaliteitsimpuls geeft vervolgens aan hoe de het zonnepark kan worden ingericht dat deze toevoegt aan de ruimtelijke kwaliteit zoals beschreven in de leidraad. De schaal van het voorgestelde zonneparken is echter dermate klein dat het geen invloed zal hebben op de drie bovengenoemde kernwaarden, mits de huidige geplande ligging op het middendeel van het perceel behouden blijft. Zodra de ligging van het zonnepark naar de randen van het perceel verschuift, en daarmee zichtbaar wordt voor de omgeving, kunnen de kernwaarden worden aangetast.

4.4 Conclusie ruimtelijke haalbaarheid

Samenvattend voldoet het initiatief Andromeda/HollandMenCamp aan de ruimtelijke, ecologische en landschappelijke kaders. Het initiatief is passend binnen de regels van de Omgevingsverordening 2022, omdat het op meer dan 50 meter van de woonbebouwing en grenzend aan een dorpslint is gesitueerd. Bij de uitwerking van het initiatief is het wel belangrijk om rekening te houden met de maximaal hoogte van de zonnepanelen (1,50 meter) en de tijdelijkheid van het zonnepark (25 jaar). Daarnaast is een afwijking op het bestemmingsplan met een omgevingsvergunning noodzakelijk. Het overleggen van een archeologisch rapport is niet nodig, vanwege de beperkte omvang van het initiatief.

Op het gebied van ecologie heeft het realiseren van zonnepanelen geen effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. De afstand tot het gebied is te groot voor een significante impact tijdens de bouw van de zonnepanelen. Ook is er geen impact op het foerageergebied van vogelsoorten. Daarnaast is een onderzoek naar stikstofdepositie van de aanlegfase nu nog niet noodzakelijk. Dit verandert mogelijk in de toekomst. Wel moet de initiatiefnemer in de uitwerking van het initiatief rekening houden met het feit dat de bodem niet verhard of verdicht mag worden en dat de bodem zoveel mogelijk ecologisch moet worden ingericht en beheerd.

De landschappelijke impact van het initiatief is zeer beperkt vanwege de geringe omvang van het initiatief. Hierdoor wordt de kenmerkende strokenverkaveling van het landschap niet aangetast. Daarnaast is de ontwikkeling niet zichtbaar vanaf openbaar terrein of vanuit omliggende bebouwing vanwege de beplanting op de erfgrans en de lage ligging van de beoogde locatie. Ook de kernwaarden uit de Kwaliteitsimpulsen Zonneparken worden niet aangetast, mits de huidige geplande ligging op het middendeel van het perceel behouden blijft.

5 Proces omgevingsvergunning

De voorgaande analyse is niet alleen relevant specifiek voor het initiatief Andromeda/ HollandMenCamp. Ook andere initiatiefnemers van kleinschalige zonne-energie in de gemeente Wijdmeren zullen een dergelijke analyse voor een omgevingsvergunning nodig hebben. Om die reden geven we een algemeen advies over welke stappen een initiatiefnemer moet zetten om te komen tot een omgevingsvergunning. In algemene zin moet een initiatiefnemer een analyse maken van ruimtelijke, ecologische en landschappelijke kaders. Het volgende stappenplan kan hierbij worden gehanteerd:

1. Toets het initiatief aan de regels van de Omgevingsverordening NH 2022⁸. Op basis daarvan volgt veelal dat een initiatiefnemer een analyse moet maken van ruimtelijke kaders in het algemeen en ecologische en landschappelijke regels in het bijzonder
2. Toets het initiatief aan de regels van het vigerende bestemmingsplan⁹. Indien zonne-energie niet in de enkelbestemming is opgenomen, dan is een afwijking op het bestemmingsplan met een omgevingsvergunning noodzakelijk
3. Check of het initiatief binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of binnen (de vastgestelde kritische afstand van) Natura 2000 valt¹⁰. Binnen Natura 2000 gelden verschillende instandhoudingsdoelen, die geborgd moeten worden. Deze instandhoudingsdoelen staan in het natuurbeheerplan van het betreffende Natura 2000-gebied. Afhankelijk van de natuurwaarden in het gebied kunnen mitigerende maatregelen getroffen worden om natuurwaarden zoveel mogelijk te borgen, bijvoorbeeld door het plaatsen van groene randen.
4. Check of het initiatief binnen Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) valt⁶. Per deelgebied¹¹ in het BPL gelden verschillende kernwaarden, die conform de Omgevingsverordening NH 2022 geborgd moeten worden. Afhankelijk van de aanwezige kernwaarden kunnen verschillende maatregelen getroffen worden op de kwaliteit van het landschap te borgen.
 - a. In dit kader is de brochure 'Kwaliteitsimpuls Zonneparken'¹² van de provincie Noord-Holland relevant. In deze brochure zijn praktische tips opgenomen over onder andere de inpassing en inrichting van een zonnepark, die bijdragen aan de landschappelijk inpassing. Het hanteren van deze brochure is echter geen verplichting vanuit de NH 2022

In de bijlage op de volgende pagina is het bovenstaande proces nogmaals uiteengezet en veralgemeniseerd. Deze bijlage kan aan initiatiefnemers van kleinschalige zonne-energie worden meegegeven, ter ondersteuning van het aanvragen van een omgevingsvergunning.

⁸ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet/Omgevingsverordening_NH2022

⁹ <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer>

¹⁰ <https://noord-holland.tercera-go.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9927POVPH2022-ON01>

¹¹ [https://www.noord-](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Gooien_Vechtstreek)

[holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Gooien_Vechtstreek](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Gooien_Vechtstreek)

¹² <https://leidraadlc.noord-holland.nl/wp-content/uploads/2019/09/20190390-Kwaliteitsimpuls-Zonneparken-digibrochure.pdf>

Bijlage 1: Stappenplan omgevingsvergunning

De gemeente Wijdemeren stimuleert de opwekking van kleinschalige zonne-energie. Om initiatiefnemers te helpen in het proces om te komen tot een omgevingsvergunning, is in opdracht van de gemeente dit stappenplan ontwikkeld. In algemene zin moet een initiatiefnemer een analyse maken van ruimtelijke (stap 1 en 2), ecologische (stap 3) en landschappelijke (stap 4) kaders. De vier stappen kunnen vervolgens worden samengevat en bijgevoegd bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning. De initiatiefnemer dient op basis daarvan te motiveren hoe het initiatief past binnen ruimtelijke, ecologische en landschappelijke kaders. Wanneer een initiatief niet binnen de gestelde kaders dreigt te passen, kan een initiatiefnemer met het treffen van mitigerende maatregelen het initiatief alsnog passend maken. Met het succesvol doorlopen van de vier stappen is een initiatief substantieel kansrijker om vergund te worden.

Het vierstappenplan:

1. Toets het initiatief aan de regels van de Omgevingsverordening NH 2022¹³. Op basis daarvan volgt veelal dat een initiatiefnemer een analyse moet maken van ruimtelijke kaders in het algemeen en ecologische en landschappelijke regels in het bijzonder
2. Toets het initiatief aan de regels van het vigerende bestemmingsplan¹⁴. Indien zonne-energie niet in de enkelbestemming is opgenomen, dan is een afwijking op het bestemmingsplan met een omgevingsvergunning noodzakelijk
3. Check of het initiatief binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) of binnen (de vastgestelde kritische afstand van) Natura 2000 valt¹⁵. Binnen Natura 2000 gelden verschillende instandhoudingsdoelen, die geborgd moeten worden. Deze instandhoudingsdoelen staan in het natuurbeheerplan van het betreffende Natura 2000-gebied. Afhankelijk van de natuurwaarden in het gebied kunnen mitigerende maatregelen getroffen worden om natuurwaarden zoveel mogelijk te borgen, bijvoorbeeld door het plaatsen van groene randen
4. Check of het initiatief binnen Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) valt¹⁶. Per deelgebied¹⁶ in het BPL gelden verschillende kernwaarden, die conform de Omgevingsverordening NH 2022 geborgd moeten worden. Afhankelijk van de aanwezige kernwaarden kunnen verschillende maatregelen getroffen worden op de kwaliteit van het landschap te borgen.
 - a. In dit kader is de brochure 'Kwaliteitsimpuls Zonneparken'¹⁷ van de provincie Noord-Holland relevant. In deze brochure zijn praktische tips opgenomen over onder andere de inpassing en inrichting van een zonnepark, die bijdragen aan de landschappelijk inpassing. Het hanteren van deze brochure is echter geen verplichting vanuit de NH 2022

¹³ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet/Omgevingsverordening_NH2022

¹⁴ <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer>

¹⁵ <https://noord-holland.tercera-go.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9927POVPH2022-ON01>

¹⁶ [https://www.noord-](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Gooien_Vechtstreek)

[holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Gooien_Vechtstreek](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Bijzonder_Provinciaal_Landschap/Bijzonder_Provinciaal_Landschap_per_regio/Gooien_Vechtstreek)

¹⁷ <https://leidraadlc.noord-holland.nl/wp-content/uploads/2019/09/20190390-Kwaliteitsimpuls-Zonneparken-digibrochure.pdf>